

Eigendastefna Almenna lífeyrissjóðsins

1. Markmið Almenna lífeyrissjóðsins

Markmið Almenna lífeyrissjóðsins (AL) er að tryggja sjóðfélögum sínum sem hæstan lífeyri við starfslok, veita sjóðfélögum tryggingavernd vegna tekjumissis í kjölfar örorku og stuðla að auknu fjárhagslegu öryggi aðstandenda við andlát. Sjóðurinn stuðlar að því að ná þessu meginmarkmiði með því að ávaxta fé sjóðfélaga á hagkvæman hátt og tryggja þeim bestu ávöxtun miðað við áhættu. Við fjárfestingarákvarðanir sjóðsins er miðað við að hámarka verðmæti eigna sjóðsins og stefna að góðri áhættudreifingu.

2. AL sem hluthafi og eigandi í félögum

Eigendastefna AL er stefnulýsing um það hvernig lífeyrissjóðurinn beitir sér sem hluthafi í félögum sem hann á verulegan eignarhlut í, þ.e. 5% eða hærri beinan eignahlut í einstöku félagi eða þar sem lífeyrissjóðurinn er meðal fimm stærstu hluthafa félags. Nýti AL atkvæðarétt sinn á hluthafafundum í félögum þar sem hann á minni hagsmuna að gæta hefur hann þessa stefnu að leiðarljósi. Alla jafna beitir Almenni ekki atkvæðisrétti sínum í félögum þar sem sjóðurinn á minna en 1% eignarhlut.

3. Grunnþættir stjórnarháttanna – almennar reglur

Almenn lög og reglur, t.d. hlutafélaga- og samkeppnislögin, fjalla um stjórnarhætti í félögum, hlutverk og skyldur stjórna, stjórnenda og félaga og marga fleiri þætti sem varða eigendastefnu þessa. AL horfir til þessara grundvallareglna varðandi réttindi sín sem hluthafa. AL horfir einnig til Leiðbeininga um stjórnarhætti fyrirtækja sem gefnar eru út af Viðskiptaráði Íslands, Nasdaq OMX Iceland hf. og Samtökum atvinnulífsins.

4. Samskipti við fyrirtæki

Starfsmenn Almenna lífeyrissjóðsins sækja opna kynningarfundum félaga auk þess að kynna sér uppgjör, kynningar og annað opinbert útgáfuefni þeirra. Telji sjóðurinn ástæðu til að óska ítarlegri skýringa á tilteknum þáttum starfseminnar og skipulags leitar AL eftir einkafundi með stjórnendum. Forsenda slíkra samskipta er að leita ítarlegri skýringa á efnisatriðum sem stjórnendum er heimilt að gefa svör við.

Telji AL að koma þurfi ábendingum til stjórnar félags þá beinir framkvæmdastjóri AL þeim samskiptum til stjórnarformanns viðkomandi félags, nema starfsreglur þess veiti leiðbeiningar um annað.

5. Stjórnarhættir fyrirtækja

Stjórn félags ber endanlega ábyrgð á starfsemi og rekstri félags og fer með æðsta vald þess á milli hluthafafunda. Meginhlutverk stjórnar eru að stuðla að viðgangi félagsins og árangri til lengri tíma litið, hafa yfirumsjón með rekstrinum í heild og eftirlit með stjórnendum.

- AL leggur áherslu á að fyrirtæki stundi góða viðskiptahætti og aðlagist bestu stöðlum um stjórnarhætti sem kostur er á.
- Helstu áherslur AL við mat á stjórnarháttum félaga er að þeir styðji við markmið AL sem hluthafa, stuðli að gagnsæi, ítarlegri upplýsingagjöf og virku lýðræði hluthafanna.
- AL leggur áherslu á að fyrirtæki starfi af ábyrgð með sjálfbærni að leiðarljósi. Í því samhengi horfir sjóðurinn til siðferðilegra viðmiða og að félag hafi metnað til að minnka umhverfisþor sitt.

AL hefur það að meginreglu að leita samstarfs við stjórnir félaga um breytingar á stjórnarháttum, telji sjóðurinn þess þörf, fremur en að hafa beint frumkvæði að breytingartillögum.

6. Hluthafafundir

AL er virkur hluthafi í félögum sem hann á verulegan eignarhlut í, beitir atkvæðum sínum á fundum hluthafa þeirra og leggur fram tillögur um breytingar telji hann þess þörf. Eignastýringarteymi hefur það hlutverk að greina tillögur hluthafafunda, yfirfara og mynda afstöðu til þeirra. Tillögur eru eftir atvikum bornar undir valnefnd sjóðsins.

Framkvæmda- og fjárfestingastjóri fara með atkvæðisrétt sjóðsins á hluthafafundum en er hverju sinni heimilt að veita öðrum starfsmönnum umboð til að fara með atkvæði sjóðsins eða tala máli hans. Þeim sem fer með atkvæði AL á hverjum fundi er heimilt að beita atkvæðum AL við afgreiðslu ófyrirséðra breytinga í stjórnarkjöri eða við afgreiðslu nýrra breytingartillagna, enda sé atkvæðagreiðslan metin, eftir bestu vitund, í samræmi við anda eigendastefnu AL og undirbúna afstöðu AL fyrir viðkomandi fund. Eignastýring útbýr minnisblöð um formleg samskipti við fyrirtæki og þátttöku á hluthafafundum.

AL birtir á heimasíðu sinni hvernig atkvæðum var beitt á þeim fundum þar sem lífeyrissjóðurinn tekur afstöðu.

7. Stjórnarkjör

AL lítur á það sem kost að félög hafi starfandi tilnefningarnefnd sem rýnir framboð til stjórnar félaga og birtir rökstuddar tilnefningar til stjórna. Eigi AL þess kost að tilnefna fulltrúa í stjórnir félaga á grundvelli eignarhalds, gerir sjóðurinn það annað hvort einn og sér eða í samstarfi við aðra aðila.

Valnefnd sjóðsins, skipuð framkvæmdastjóra eða fjárfestingarstjóra og tveimur aðilum tilnefndum af stjórn, tilnefnir stjórnarmenn í hvert félag og velur hvernig sjóðurinn ráðstafar atkvæðum í stjórnarkjöri.

- Valnefnd styðst við tillögur eignastýringarteymis. Valnefnd AL byggir tilnefningar eða stuðning við tiltekna fulltrúa í stjórnarkjöri á faglegu ferli þar sem bakgrunnur, fagleg þekking, reynsla, færni og hæfi er kannað og tryggt að ekki séu til staðar hagsmunarárekstrar milli stjórnarmanna og félaga.
- Lítið er á það sem kost fyrir hæfan fulltrúa að viðkomandi sé sjóðfélagi í AL.

Almenni lífeyrissjóðurinn tilnefnir ekki eigin stjórnarmenn eða starfsfólk í stjórnir félaga en heimilt er að tilnefna fulltrúa eignastýringarteymis í hagsmunaráð, stjórnir og fjárfestingaráð fagfjárfestasjóða/félaga utan um sérhæfðar fjárfestingar.

8. Starfskjör og hvatakerfi

Forstjóri/framkvæmdastjóri starfar í umboði stjórnar félags og stjórnin velur starfstíma hans og ákveður starfskjör. Stjórnin ber ábyrgð á því að ráðning og ákvörðun um starfskjör og hvatakerfi sé unnin á faglegum grunni. Í starfskjarastefnu sem stjórn leggur fyrir hluthafafundi til samþykktar er fjallað um launakjör og önnur réttindi sem helstu stjórnendur njóta. Stjórn ber að jafnaði að ákveða starfskjör innan þeirra heimilda sem stefnan veitir.

- AL leggur áherslu á að markmið og heimildir starfskjarastefnunnar séu sett fram með skýrum hætti og byggji á langtímahugsun. Æskilegt er að horft sé jafnræðis og launadreifingar innan félags að teknu tilliti til hæfni og ábyrgðar.
- AL horfir til þess að heildarlaun, þ.e. föst laun, hlunnindi og árangurstengdar greiðslur, stjórnenda séu í takti við stöðu þeirra, ábyrgð og vinnuálag og taki mið af samanburðarfélögum. AL horfir til ákvæða laga um fjármálafyrirtæki nr. 161/2002 varðandi viðmið um kaupaukagreiðslur til stjórnenda og að í starfskjarastefnu sé ákvæði um að rammi kaupaukakerfis sé lagður fyrir hluthafafund til samþykktar. Jafnframt telur AL æskilegt að takmarkanir fyrir veitingu annarra hlunninda og ákvæða í ráðningarsamningum séu skilgreind í starfskjarastefnu, til dæmis varðandi upphafsgreiðslur við ráðningu, uppsagarfrest og starfslokasamninga.
- Varðandi starfskjör stjórnarmanna horfir AL til þess að þóknun stjórnarmanna og þóknun fyrir störf í undirnefndum stjórnar endurspegli þá vinnu og ábyrgð sem störfunum fylgir og teljist í samræmi við sambærileg störf hjá samanburðarfélögum. AL horfir til þess að stjórnarmenn njóti ekki réttinda sem tengjast hlutabréfaverði eða viðskiptalegra hlunninda sem tengjast hlutabréfum félagsins, til dæmis forkaups-, kaup- og sölurétt.
- AL telur æskilegt að í starfskjarastefnu komi fram ákvæði um að viðskipti stjórnarmanna og stjórnenda við félag, önnur en þau sem fjallað er um í ráðningarsamningi, skuli framkvæmd út frá armslengdarsjónarmiðum.
- Í þeim tilvikum þar sem samið er um hvatakerfi er æskilegt að þau séu skilgreind með þeim hætti að áhersla sé lögð á að fjárhagslegir langtímahagsmunir haghafa félags og stjórnenda fari saman. Mikilvægt er að skammtímahagsmunir stjórnenda séu víkjandi og að hvatakerfi feli ekki í sér umboðsvanda gagnvart haghöfum félags. AL lítur á það sem kost að hvatakerfi nái til breiðs hóps starfsmanna fremur en að vera aðeins í boði fyrir fámennan hóp lykilstjórnenda.

Staðfest á stjórnarfundum Almenna lífeyrissjóðsins þann 25. nóvember 2020